

Jaarverslag 2017

COPD& Astma Huisartsen Advies Groep

INHOUD

Inleiding.....	3
Missie en visie.....	3
Organisatie CAHAG.....	3
Leden.....	4
Financieel	4
Activiteiten 2017.....	5
Terugblik deskundigheidsbevordering.....	5
Terugblik ondersteuning bij implementatie van astma/COPD richtlijnen en standaarden	6
Terugblik advisering met betrekking tot opstellen richtlijnen en consensustrajecten.....	6
Terugblik netwerkfunctie voor expertgroep	6
Terugblik vertegenwoordiging van beroepsgroep en samenwerking met externen	6
Terugblik bevorderen van wetenschappelijk onderzoek eerstelijns astma/COPD-zorg.....	7
Terugblik opstellen plan voor efficiënte interne en externe Communicatie.....	8
Overzicht projecten uitgevoerd in 2017.....	8

INLEIDING

2017 was een jubileumjaar (15-jarig bestaan) voor de CAHAG met als hoogtepunt de CAHAG Conferentie met lustrumviering in januari.

We willen dat CAHAG tegemoet blijft komen aan de behoefte, expertise op het gebied van astma en COPD-zorg in de eerste lijn te vergroten en uit te dragen. In dit jaarverslag brengen wij de lezer op de hoogte van onze activiteiten in het jaar 2017.

MISSIE EN VISIE

MISSIE VAN DE CAHAG

Vanuit de achtergrond dat de CAHAG een huisartsgeneeskundige expertgroep is op het gebied van astma/COPD zorg ziet de CAHAG als haar missie:

“het bevorderen van de kwaliteit van de zorg voor mensen met astma en COPD, vanuit huisartsgeneeskundig perspectief en expertise”.

VISIE VAN DE CAHAG

De CAHAG wil deze missie realiseren door:

- activiteiten te organiseren met betrekking tot deskundigheidsbevordering, implementatie en onderzoek.
- het vormen van een netwerk van huisartsgeneeskundige/eerstelijns experts op het gebied van astma en COPD.
- samenwerking met andere expertgroepen/organisaties/disciplines met betrekking tot astma en COPD-zorg in binnen- en buitenland.

KERNTAAK CAHAG

CAHAG ziet als haar kerntaak de deskundigheidsbevordering en ondersteuning van alle medewerkers binnen de huisartsenpraktijk met betrekking tot astma en COPD zorg. Daarbij is voor de CAHAG de relatie met de beroepsgroep (NHG en LHV) een centraal uitgangspunt.

ORGANISATIE CAHAG

Voor een overzicht van de organisatiestructuur van de CAHAG wordt verwezen naar het aparte document *Organisatiestructuur CAHAG*.

LEDEN

CAHAG heeft op 31 december 2017, 91 leden. Leden die geen actieve bijdrage leveren aan de CAHAG-activiteiten betalen een financiële bijdrage. Leden die een actieve bijdrage leveren aan CAHAG-activiteiten zijn hiervan vrijgesteld.

In 2015 is de mogelijkheid tot een buitengewoon 'lidmaatschap' ingesteld voor niet-huisartsen die tevens geen functie als wetenschapper op het gebied van huisartsgeneeskundige astma/COPD zorg bezitten. Ondertussen zijn er 6 van de 91 leden buitengewoon. Hier zijn wel voorwaarden aan gesteld:

- werkzaam binnen de eerste lijn als praktijkverpleegkundige/praktijkondersteuner/ longverpleegkundige/ longfunctieanalist/ astma/COPD consulente/verpleegkundig specialist
- jarenlange ervaring binnen de astma en COPD zorg in de regio en/of landelijk (betrokken bij LAN; ontwikkelen van standaarden en richtlijnen, betrokken bij CAHAG, het geven van a/c scholingen, etc)
- niet meer dan 10% van het 'ledenbestand' is buitengewoon
- kan niet lid worden van het bestuur

FINANCIEEL

De inkomsten van de CAHAG zijn afkomstig uit

- Deelnemersbijdragen
- Verkoop van scholingen, inschrijvingen scholingsevenementen
- Project sponsoring: Dit geschiedt middels multisponsoring door diverse farmaceutische bedrijven. Hierbij kent de CAHAG hoofd- en subsponsors. Hoofdsponsors waren in 2017 Boehringer Ingelheim, GlaxoSmithKline en Novartis. Subsponsors waren Chiesi, AstraZeneca en Teva.

Het financieel jaaroverzicht 2017 is nog niet beschikbaar en wordt als apart document toegevoegd.

ACTIVITEITEN 2017

GEFORMULEERDE SPEERPUNTEN VAN DE CAHAG VOOR 2017

De CAHAG wil de kwaliteit van de zorg voor mensen met astma en COPD, vanuit huisartsgeneeskundig perspectief en expertise bevorderen. Als speerpunten voor 2017 waren geformuleerd:

1. Deskundigheidsbevordering van alle medewerkers binnen de huisartsenpraktijken.
2. Ondersteuning bij implementatie van astma/COPD richtlijnen en standaarden
3. Advisering met betrekking tot opstellen richtlijnen, protocollen en samenwerkingsafspraken
4. Netwerkfunctie voor de expertgroep
5. Vertegenwoordiging van de beroepsgroep en samenwerking met externen
6. Bevorderen van wetenschappelijk onderzoek eerstelijns astma/COPD-zorg
7. Opstellen plan voor efficiënte interne en externe communicatie.

TERUGBLIK DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING

De onderwijscommissie heeft zich bezig gehouden met de organisatie van onderwijs aan alle medewerkers binnen de huisartspraktijken en zorggroepen.

- Organisatie Adembenemend (16 en 17 februari): tweedaagse nascholing HA/POH, gericht op implementatie.
- Organisatie CAHAG-cursussen (28 maart en 20 april): eendaagse nascholing, gericht op de astma/COPD-zorg in de praktijk door POH/HA
- Caspir en Caspir online: 12 nieuwe casussen
- Daarnaast is er een breed aanbod aan CAHAG-scholingen. Deze zijn door derden (onder andere zorggroepen) te bestellen bij het CAHAG onderwijssecretariaat. De onderwijscommissie draagt zorg voor de ontwikkeling, actualisering en het beheer van deze onderwijsprogramma's. Het beheer van de onderwijsbank gebeurt door Margriet Zaagman in nauw contact met het onderwijssecretariaat.
- Ontwikkeling van film "COPD...en dan?" tbv scholingen aan praktijkondersteuners en -verpleegkundigen
- REDUX: REDUX is het project van de CAHAG in samenwerking met Astra Zeneca, Boehringer Ingelheim, GSK en het Longfonds om door scholing van zorgverleners en educatie van patiënten exacerbaties in de eerste lijn eerder te herkennen en te behandelen (o.a. onderzoek naar effect van delay herkennen en Actie bij exacerbatie COPD).
- Ontwikkeling scholing Implementatie Ziektelastmeter en Train de trainercursus Ziektelastmeterscholing (26 september) en Train de trainercursus CASPIR (9 november)
- In 2017 is bijgedragen aan een onderzoek onder kaderartsen naar hun ervaringen met de kaderopleiding. Gekeken is in hoeverre de opleiding aansluit bij het werk van de kaderartsen.

- Afronding Kaderopleiding Astma en COPD door 13 nieuwe kaderhuisartsen op 9 november.

TERUGBLIK ONDERSTEUNING BIJ IMPLEMENTATIE VAN ASTMA/COPD RICHTLIJNEN EN STANDAARDEN

- De CAHAG-implementatiecommissie heeft de volgende activiteiten ondernomen in 2017:
 - Uitvoering knelpunt-analyse astma/COPD
 - Prioritering knelpunten
 - Inventarisatie lopende implementatietrajecten
 - Aanvullende activiteiten op het gebied van exacerbaties, moeilijk te diagnosticeren astma, devices.
- De CAHAG is betrokken bij het vaststellen van indicatoren voor het interne kwaliteitsbeleid bij COPD en astma (volwassenen en kinderen) en stoppen met roken. Hiertoe is in 2017 door de CAHAG een visie geformuleerd met betrekking tot het gebruik van indicatoren voor intern kwaliteitsbeleid.
- De CAHAG is betrokken bij het vaststellen van de externe Ineen indicatoren 2018 voor COPD en astma.
- Aanbieden forumfunctie (vraagbaak) op de website van de CAHAG.

TERUGBLIK ADVISERING MET BETREKKING TOT OPSTELLEN RICHTLIJNEN EN CONSENSUSTRAJECTEN

De CAHAG is in 2017 betrokken geweest bij

- aanpassing NHG-standaard Astma bij volwassenen
- aanpassing NHG-standaard COPD
- Rapport “Kader opstellen regionale formularia inhalatiemedicatie” (LAN)
- Richtlijn “Longaanval met ziekenhuisopname” (NVALT/LAN)
- Actieplan “astma bij kinderen” (Longfonds)

TERUGBLIK NETWERKFUNCTIE VOOR EXPERTGROEP

- Organisatie CAHAG lustrumfeest januari 2017
- Organisatie netwerkdagen (12 april en 9 november 2017).
- Er zijn vier klankbordbijeenkomsten geweest (14 maart, 12 april, 26 september, 9 november).
- Ook in 2017 zijn er elektronische nieuwsbrieven uitgebracht
- De CAHAG groep op HAweb biedt een plek voor vragen en discussies.

TERUGBLIK VERTEGENWOORDIGING VAN BEROEPSGROEP EN SAMENWERKING MET EXTERNEN

CAHAG-leden zijn vertegenwoordigd in commissies van verschillende externe partijen.

- Er wordt gewerkt aan een functionele en goede relatie met de LHV, NHG en InEen. Afstemming en overeenkomsten op inhoud van standpunten en richtlijnen is een voorwaarde om gezamenlijk de kwaliteit van zorg in de huisartsenpraktijk te optimaliseren.
 - Het CAHAG bestuur heeft structureel overleg met het LHV -en NHG bestuur om deze doelstelling te bewerkstelligen en geeft advies aan Ineen met betrekking tot ketenzorg Astma/COPD.
 - In 2017 is binnen de CAHAG gewerkt aan een plan om de samenwerking met het NHG te intensiveren.
- Een bijdrage tot de realisering van de CAHAG doelstelling is ook het samenwerken met andere partijen die betrokken zijn bij de zorg voor patiënten met astma en COPD. De CAHAG is vertegenwoordigd in en/of werkt samen met:
 - LAN: Bestuurszetel CAHAG binnen LAN-bestuur. Deelname CAHAG leden aan verschillende LAN werkgroepen (goed gebruik inhalatiemedicatie, COPD en hartfalen, beroepslongziekten, verbetering therapietrouw, palliatieve zorg COPD).
 - Programma-adviseur Nationaal Actieprogramma Chronische Longziekten.
 - Longfonds (o.a. actieplan kinderen met astma, kader regionale formularia, rapport wisselen inhalatiemedicatie, etc)
 - Vertegenwoordiging in NRS
 - Vertegenwoordiging in IPCRG
 - Vertegenwoordiging verdiepingsfase “Ademhalingswegen” bij Zorginstituut
 - NVALT
 - NVLA
 - V&VN Longverpleegkundigen
 - V&VN Praktijkverpleegkundigen& praktijkondersteuners
 - IMIS
 - IVM
 - Taskforce rookvrij opgroeien
 - Vertegenwoordiging Vektis

TERUGBLIK BEVORDEREN VAN WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK EERSTELIJNS ASTMA/COPD-ZORG

In 2017 is vanuit de CAHAG aan verschillende wetenschappelijke projecten een bijdrage geleverd, te weten:

- Organisatie CAHAG conferentie 2017 inclusief jubileumfeest op 19 januari.
- Bijdrage Longdagen 2017
- Qualify: Radboud Universiteit Nijmegen en de CAHAG onderzoeken welke relatie de kwaliteit van de longfunctie heeft met de kwantiteit in huisartspraktijken die zich hercertificeren voor CASPIR.
- Overlegpartner NRS.
- Partner Nationaal Programma Longonderzoek “Een leven lang longen”
- Bijdrage aan opstellen wetenschapsagenda onder voorzitterschap NHG

TERUGBLIK OPSTELLEN PLAN VOOR EFFICIËNTE INTERNE EN EXTERNE COMMUNICATIE.

De CAHAG probeert door PR de activiteiten van de CAHAG onder de aandacht te brengen:

- De CAHAG geeft folders uit en staat met een stand op congressen.
- De CAHAG heeft het beheer over twee websites: cahag.nl en cahagconferentie.nl. Alle benodigdheden voor goede astma- en COPD-zorg in de huisartsenpraktijk zijn hier te downloaden. In 2017 is besloten dat we willen onderzoeken of we de site CAHAG.nl elders willen gaan hosten.
- De CAHAG brengt het CAHAG bulletin uit. Het CAHAG Bulletin is driemaal verschenen en ingestoken bij H&W en TPO in een oplage van 17.500 exemplaren.

Het was onze wens om in 2017 een plan te maken om de activiteiten van de CAHAG en onze visie beter onder de aandacht kunnen brengen. Hiervoor zijn verschillende voorzetten gedaan en is om dit te ondersteunen in 2017 een aparte bestuurszetel PR en Communicatie ingericht. Door omstandigheden (waaronder het neerleggen van de bestuursfunctie door het verantwoordelijke bestuurslid) wordt dit plan opnieuw geagendeerd voor 2018.

OVERZICHT PROJECTEN UITGEVOERD IN 2017

Enkele van de bovengenoemde activiteiten van de CAHAG wordt gefinancierd vanuit multi-sponsoring. Deze activiteiten hebben daarom een projectstatus. Hieronder volgt hiervan een overzicht.

Projectnr	Project naam
2017-01	CAHAG Conferentie 19 januari (thema "Astma/copd: "Alles onder controle?!) inclusief jubileumfeest
2017-02	Adembenemend, 16 en 17 februari 2017 (12e keer): Werkwijze: 1 per jaar 2 hele dagen + overnachting, georganiseerd door kaderhuisartsen astma/COPD, plenaire gedeelten + workshops Doel: deskundigheidsbevordering huisarts en praktijkondersteuner of praktijkverpleegkundige Kosten: 1095 euro per duo
2017-03	POH/PVK/HA cursussen, 28 maart en 20 april 2017 Werkwijze: 1x per jaar hele dag, op verschillende locaties in het land o.l.v. onderwijs coördinator en docenten (CAHAG leden), plenaire gedeelten en

	<p>workshops</p> <p>Doel: deskundigheidsbevordering praktijkondersteuners en praktijkverpleegkundigen.</p> <p>Kosten: 185 euro per persoon</p>
2017-04	<p>Klankbordbijeenkomsten 14 maart, 12 april, 26 september, 9 november</p> <p>Deelnemers: CAHAG leden.</p> <p>Werkwijze: anderhalf uur per keer (zoveel als mogelijk voor netwerkbijeenkomsten en kerngroep-vergadering)</p> <p>Doel: informatie uitwisselen met hoofd-sponsors conform sponsorcontract</p> <p>Kosten: gratis toegang</p>
2017-05	<p>Netwerkdagen, 12 april en 9 november 2017</p> <p>Deelnemers: CAHAG leden, aspirant leden, andere geïnteresseerden.</p> <p>Werkwijze: 1 of 2x per jaar, vanaf 15.30 – 20.00, eerst geaccrediteerde inhoudelijk bijeenkomst, daarna maaltijd en CAHAG zaken.</p> <p>Doel: informatie uitwisselen, opinie vorming, nieuwe bevindingen, plannen nieuw onderzoek en/of activiteiten, terugkoppeling uit commissies</p> <p>Kosten: voor CAHAG leden gratis toegang (geen vacatieregeling), overige 60 euro.</p>
2017-06	<p>Onderwijs aan zorggroepen :</p> <p>Deelnemers: huisarts, praktijkondersteuner of praktijkverpleegkundige, ander personeel uit de keten</p> <p>Werkwijze: verschillende modules</p> <p>Doel: deskundigheidsbevordering huisarts en praktijkondersteuner of praktijkverpleegkundige voor het implementeren van de zorgstandaard, opfrissen van kennis en vaardigheden, opzetten van goede structurele astma/COPD zorg in de praktijk.</p> <p>Aangevraagd in 2017 zijn de volgende modules:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inhalatietechniek in samenwerking met IMIS 4x • Redux 5x • Diagnostiek wanneer het moeilijk wordt 1x • Dubbeldiagnose astma en COPD 1x • Moeilijk behandelbaar astma 1x • Palliatieve terminale zorg bij COPD 3x • Ziektelastmeter COPD 5x

	<ul style="list-style-type: none"> • COPD.. en dan? (de film) 4x
2017-07	<p>CAHAG Bulletin</p> <p>In 2017 is 3x het CAHAG Bulletin ingestoken bij H&W en TPO in een oplage van 15.500 exemplaren.</p>
2017-08	<p>CASPIR (online) en KASPIR, borgen en actualiseren</p> <p>CASPIR en KASPIR</p> <p>Deelnemers: duo huisarts met zijn/haar praktijkondersteuner of praktijkverpleegkundige</p> <p>Werkwijze: 5 modules</p> <p>Doel: deskundigheidsbevordering huisarts en praktijkondersteuner of praktijkverpleegkundige met betrekking tot spirometrie</p> <p>Kosten: 900 euro per duo (wordt jaarlijks geïndexeerd)</p> <p>CASPIR Online</p> <p>Deelnemers: Huisartsen, praktijkondersteuners, praktijkverpleegkundigen, longfunctieanalisten e.a.</p> <p>Werkwijze: 12 casussen</p> <p>Doel: deskundigheidsbevordering huisarts en praktijkondersteuner of praktijkverpleegkundige met betrekking tot spirometrie en astma/COPD zorg</p> <p>Kosten CASPIR Online: 85 euro per persoon (wordt jaarlijks geïndexeerd)</p>
2017-09	<p>PR & Communicatie</p> <p>Uitgave folders en onderhoud websites Cahag.nl en Cahagconferentie.nl</p>
2017-10	<p>QUALIFY: onderzoeksproject naar relatie kwantiteit en kwaliteit van spirometrie in huisartspraktijken die CASPIR gecertificeerd zijn.</p> <p>Werkwijze: evaluatie kwaliteit van uitvoering en beoordeling spirometrie op basis van ingediende spirometrieportfolio (zoals voor CASPIR herregistratie) en dit te associëren met het aantal spirometrieonderzoeken wat verricht wordt in de praktijk.</p>
2017-11	<p>Implementatie ziektelastmeter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scholing over gebruik ziektelastmeter • Actualisatie specificaties • Deelname werkgroep implementatie ziektelastmeter olv LAN

2017-12	Reservering 2017 Verbetering van implementatie van de richtlijnen diagnostiek & behandeling bij astma en COPD patiënten
---------	--